

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΕΠΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης

ΘΕΜΑ: Η συμμετοχή Μη Κυβερνητικών Οργανώσεων (ΜΚΟ) στα προγράμματα «κοινωφελούς εργασίας»

Η ακολουθούμενη οικονομική πολιτική της κυβέρνησης έχει οδηγήσει σε βαθιά ύφεση και πρωτοφανή έκρηξη της ανεργίας, που πλησιάζει επισήμως το 17%, ενώ οι προβλέψεις για το άμεσο μέλλον είναι κυριολεκτικά εφιαλτικές.

Τη στιγμή αυτή επέλεξε το Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης να εντάξει, κατά δυσεξήγητο τρόπο, τις Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις (ΜΚΟ) σε ρόλο «μεσάζοντα» στα προγράμματα «κοινωφελούς εργασίας», που προβλέπουν την πρόσληψη 55.000 ανέργων. Τα προγράμματα εντάσσονται στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Δημιουργία θέσεων απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο μέσω προγραμμάτων κοινωφελούς χαρακτήρα» στο πλαίσιο του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς για την Προγραμματική Περίοδο 2007-2013. Όσοι επιλεγούν θα απασχολούνται σε φορείς της αυτοδιοίκησης, καθώς και νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου για 5 μήνες.

Η συγκεκριμένη επιλογή του υπουργείου εγείρει σοβαρότατα ερωτηματικά για τα κίνητρα που οδήγησαν σε αυτή. Λήφθηκε μάλιστα σε μια περίοδο που βλέπουν το φως της δημοσιότητας καταγγελίες ακραίας κακοδιαχείρισης ευρωπαϊκών και εθνικών χρηματοδοτήσεων από ΜΚΟ. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση των ΜΚΟ που χρηματοδοτήθηκαν από την Υπηρεσία Διεθνούς Αναπτυξιακής Συνεργασίας (ΥΔΑΣ) του Υπουργείου Εξωτερικών και που σήμερα ελέγχονται από το Σώμα Ελεγκτών Ορκωτών Λογιστών για τη διαχείριση αυτών των κονδυλίων στο πλαίσιο συμμετοχής τους σε 195 προγράμματα.

Η συμμετοχή των ΜΚΟ στα προγράμματα «κοινωφελούς εργασίας» έχει προκαλέσει καθολικό κλίμα αμφισβήτησης, ακόμη και στο εσωτερικό της συμπολίτευσης, για:

- α) την αδρή χρηματοδότηση των ΜΚΟ, που στερεί πόρους από τους πραγματικούς δικαιούχους που είναι οι άνεργοι,
- β) την έλλειψη διαφάνειας στη διαδικασία επιλογής της κάθε ΜΚΟ που προχωρά σε συμφωνία με δημόσιο φορέα, και
- γ) την απουσία αξιοκρατίας στον τρόπο επιλογής των ανέργων που θα συμμετάσχουν στο πρόγραμμα, όπου το ΑΣΕΠ δεν έχει ουσιαστικό ρόλο.

Συγκεκριμένα, για πρώτη φορά σε πρόγραμμα για την ανεργία, δεν κατευθύνεται όλο το διατιθέμενο ποσό προς τους ανέργους, αλλά προβλέπεται σκανδαλωδώς «έμμεσο κόστος του Δικαιούχου» που ανέρχεται στο 5% των συνολικών δαπανών. Δηλαδή, οι ΜΚΟ θα λαμβάνουν ένα σεβαστό ποσό ανά άνεργο που θα εντάσσεται στο πρόγραμμα ως «μεσιτικά», γεγονός που συνιστά απαράδεκτη πρακτική.

Σοβαρότατο ζήτημα προκύπτει και με την καταλληλότητα των φορέων υλοποίησης, καθώς οι δικαιούχοι –ΜΚΟ, Σωματεία, Αστικές μη Κερδοσκοπικές Εταιρείες, Συνδικαλιστικές Οργανώσεις- δεν επιβάλλεται από τους όρους του προγράμματος να έχουν καμία προηγούμενη εμπειρία ή δραστηριοποίηση σε παρόμοιο πεδίο. Μάλιστα, υπάρχουν πληροφορίες, που δεν διαψεύδονται, για ΜΚΟ οι οποίες έχουν συσταθεί τους τελευταίους μήνες με προφανή και αποκλειστικό σκοπό τη συμμετοχή τους στο πρόγραμμα.

Επιπλέον, ήδη μεγάλος αριθμός δημοσιευμάτων στον Αθηναϊκό και Επαρχιακό Τύπο αναφέρονται σε παράτυπη, και προφανώς ύποπτη συναλλαγή, συμμετοχή σε Διοικητικά Συμβούλια κάποιων ΜΚΟ, που λαμβάνουν μέρος στο πρόγραμμα, κομματικών στελεχών, παραγόντων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, πολιτευτών ή συγγενών τους. Δημοσιεύθηκε μάλιστα και η είδηση, σύμφωνα με την οποία, ΜΚΟ στη βόρειο Ελλάδα, που είχε συνάψει συμφωνίες με δημόσιους φορείς, δήλωνε ως τηλέφωνά της εκείνα του πολιτικού γραφείου τοπικού κυβερνητικού βουλευτή.

Πρόβλημα διαφάνειας προκύπτει σαφώς και για τη διαδικασία επιλογής των ανέργων στα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας, καθώς, παρά τις επανειλημμένες διαβεβαιώσεις του Υπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης, δεν έχει ανατεθεί στο ΑΣΕΠ η ευθύνη των προσλήψεων, επιτρέποντας έτσι τις όποιες παράνομες συναλλαγές και αθέμιτες εξαρτήσεις. Η ευθύνη ιεράρχησης και μοριοδότησης των αιτούντων ανέργων για τη συμμετοχή τους στα προγράμματα εξακολουθεί να ανήκει στις ΜΚΟ.

Τέλος, όπως προκύπτει από τα μέχρι τώρα στοιχεία, δεν έχει εξασφαλισθεί επαρκής χρηματοδότηση για την κάλυψη όλου του προγράμματος.

Κατόπιν τούτων επερωτάται ο αρμόδιος υπουργός:

1. Ποιοί είναι οι λόγοι που οδήγησαν το υπουργείο σας στην απόφαση να συμμετάσχουν οι ΜΚΟ στα προγράμματα «κοινωφελούς εργασίας»;
2. Για ποιο λόγο δεν κατευθύνεται όλο το διατιθέμενο ποσό προς τους ανέργους αλλά προβλέπεται «έμμεσο κόστος του Δικαιούχου» που ανέρχεται στο 5% των συνολικών δαπανών;
3. Πώς εξασφαλίζεται η καταλληλότητα των φορέων υλοποίησης και ποια τα κριτήρια διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων ΜΚΟ, καθώς δεν επιβάλλεται να έχουν καμία προηγούμενη εμπειρία ή δραστηριοποίηση σε παρόμοιο πεδίο;
4. Υπάρχει έλεγχος των ΜΚΟ για τον τρόπο διαχείρισης κοινοτικών και εθνικών χρηματοδοτήσεων κατά το παρελθόν;
5. Πώς θα αποτραπεί η συμμετοχή βουλευτών, παραγόντων της τοπικής αυτοδιοίκησης, πολιτευτών, κομματικών στελεχών, καθώς και συγγενών τους στις ΜΚΟ που συμμετέχουν στα προγράμματα κοινωφελούς εργασίας;
6. Με ποιο τρόπο διασφαλίζεται η αξιοπιστία της μοριοδότησης των ανέργων καθώς την ευθύνη έχουν οι ίδιες οι ΜΚΟ, χωρίς ουσιαστικό ρόλο του ΑΣΕΠ;
7. Λαμβανομένων υπ' όψιν των πολλών και σοβαρών προβλημάτων διαφάνειας και αξιοκρατίας που προκύπτουν από τη συμμετοχή των ΜΚΟ στα προγράμματα «κοινωφελούς εργασίας», και της καθολικής αντίδρασης που έχει εκδηλωθεί για τη συμμετοχή αυτή, εξετάζετε το ενδεχόμενο να εξαιρέσετε τις ΜΚΟ από τα συγκεκριμένα προγράμματα;
8. Έχει εξασφαλισθεί επαρκής χρηματοδότηση για την υλοποίηση του προγράμματος «κοινωφελούς εργασίας»;
9. Προβλέπεται παράταση πέραν των 5 μηνών για όσους συμμετάσχουν στο πρόγραμμα;

Αθήνα, 30 Αυγούστου 2011

Οι επερωτώντες βουλευτές: